

841 Atatürk İlkeleri

Devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olmasını ve cumhuriyeti koruma, yüceltme ve yaşatma fikrine cumhuriyetçilik denir.

Buna göre cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.

- Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması
2) Halifeliğin kaldırılması
3) Ordunun siyasetten ayrılması
4) Kadınlara siyasi hakların verilmesi

"Halk idaresinin bütün kapsayıcı anlamıyla layık olduğu gelişme derecesine erişebilmesi siyasetimizin gereklerindendir."

Atatürk'ün bu sözü hangi ilke ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.

Cevap: Cumhuriyetçilik

Atatürk "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir." Sözüyle milliyetçiliğin hangi özelliğini vurgulamıştır.

Cevap: Irkçı değildir ve birleştiricidir.

Kişinin mensup olduğu milleti sevmesi, onun için çalışması ve onunla gurur duyması hangi ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Milliyetçilik

Milliyetçilik maddi ve manevi açılardan milletin ve ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutmak, milli birlik ve beraberliği gerçekleştirerek devamını sağlamaktır.

Buna göre milliyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.

- Cevaplar: 1) Türk Dil Kurumunun kurulması
2) Türk Tarih Kurumunun kurulması
3) Kabotaj Kanununun çıkarılması
4) Misaki İktisadi Kararlarının alınması

1 Temmuz 1926 tarihinde yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu ile ülkemizin limanları arasında gemi işletme ve deniz taşımacılığı yapma hakkı Türk vatandaşlarına tanınmıştır.

Buna göre Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması hangi ilke ile ilgilidir?

Cevap: Milliyetçilik

"Bir ulus, sımsıkı birbirine bağlı olmayı bildikçe yeryüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez."

Atatürk'ün bu sözü hangi ilke ile ilişkilendirilebilir? Yazınız.

Cevap: Milliyetçilik

- Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
- Yabancı okulların Maarif Bakanlığına bağlanması

Bu uygulamalar, Atatürk ilkelerinden hangisine göre hareket edildiğinin göstergesidir?

Cevap: Milliyetçilik

Halk arasında ayrım yapmadan, halkın yararına çalışmak ve halkın devlet yönetiminde hakim olmasını sağlamaktır.

Açıklaması verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Halkçılık

Halkçılık bir ülkede yaşayan bireyler arasında ayrıcalık ve fark gözetmemek, halk adı verilen tek ve eşit bir insan topluluğunun var olduğuna inanmaktır.

Buna göre halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

Cevap: 1)Saltanatın kaldırılması

2) Tevhid-i Tedrisat kanununun çıkarılması

3) Medeni kanunun çıkarılması

4) Aşar vergisinin kaldırılması

“Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil, kişisel ve sosyal hayat için iş bölümü itibarıyla çeşitli mesleklere ayrılmış bir toplum olarak görmek esas prensiplerimizdendir.”

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Halkçılık

“Bizim düşüncemizde; çiftçi, çoban, işçi, tüccar, sanatkâr, asker, doktor kısaca herhangi bir toplumsal kurumda çalışan bir vatandaşın hak, çıkar ve hürriyeti eşittir.”

Mustafa Kemal Atatürk

Bu vecize Atatürk ilkelerinden hangisiyle daha çok ilişkilidir?

Cevap: Halkçılık

Sosyal adalete, sosyal güvenliğe, ekonomik dengesizliklerin ve haksızlıkların giderilmesine, adaletli gelir dağılımına önem verir. Bu ilke bütün vatandaşların kanun önünde eşit olmasını ve devlet hizmetlerinden eşit bir şekilde yararlanmasını sağlamıştır. Hiç kimseye, aileye ya da zümreye ayrıcalık tanınmamıştır. Vatandaşlar, yasal yolları kullanarak her türlü hak arama özgürlüğünden faydalanabilirler.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Halkçılık

Gelir düzeyi ne olursa olsun herkesin aynı eğitim fırsatlarına sahip olması, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkilidir?

Cevap: Halkçılık

Millî Mücadele’nin kazanılması ve cumhuriyetin ilanından sonra ülkenin hızlı bir şekilde kalkınması için özellikle ekonomik alanda özel sektörün yapamayacağı büyük yatırımları devletin üzerine alması esasına dayanır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Devletçilik

Devletin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda daha hızlı bir gelişme sağlamak amacıyla yaptığı uygulamalara devletçilik denir.

Buna göre devletçilik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

Cevap: 1) Teşvik-i Sanayi Kanunu’nun çıkarılması

- 2) Beş yıllık kalkınma planlarının yapılması
- 3) MTA'nın kurulması
- 4) Devletin çeşitli fabrikalar kurması

Prensip olarak devlet ferdin yerine geçmemelidir. Fakat ferdin gelişmesi için genel şartları göz önünde bulundurmalıdır. ,

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Devletçilik

Yer altı ve yer üstü kaynakları açısından zengin olan ülkemizde, savaşımlardan dolayı yıpranmış halkın, kendi başına ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmesi mümkün değildi. Bu nedenle ekonominin desteklenmesi ve denetlenmesi gerekiyordu.

Bu paragrafta Atatürk ilkelerinden hangisinin ortaya çıkış gerekçesi anlatılmaktadır? Yazınız.

Cevap: Devletçilik

Özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda, yatırımların devlet tarafından yapılmasını öngören ilkeye "devletçilik" denir.

Buna göre devletçilik ilkesi hangi alan ile ilgilidir?

Cevap: Ekonomik

Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomide devletçilik ilkesinin benimsenmesinin sebeplerinden iki tanesini yazınız.

- Cevaplar: 1) Ülkemizde özel sektörün sermaye gücünün olmaması
2) 1929 dünya ekonomik bunalımının Türk ekonomisini daha da kötüleştirilmesi

Genel anlamda din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, dini inanç ve kanaatlerin devlet yönetiminden ayrı tutulmasıdır. Demokrasi standardını yükseltmenin ve hukuk devleti olmanın şartlarından biridir. Dar anlamıyla ise devletin her türlü din, inanç ve mezhepler karşısında tarafsız kalması, çeşitli din ve inanca mensup insanlar arasında ayırım yapmamasıdır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: Laiklik

Laiklik devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil, akla ve bilime dayandırılmasıdır.

Buna göre laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

- Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması
2) Halifeliğin kaldırılması
3) Tevhidi Tedrisat Kanununun çıkarılması
4) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

"Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyoruz."

Atatürk bu sözü ile öncelikle hangi ilkeye vurgu yapmaktadır? Yazınız.

Cevap: Laiklik

8/A sınıfı öğrencisi Meryem, evlerinin bulunduğu mahallede gezerken, mahallelerinde cami, kilise ve

havra gibi ibadet yerlerinin olduğunu görür.

Meryem'in gördüğü bu durum Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir? Yazınız.

Cevap: Laiklik

Atatürk ilkelerinin korunmasını esas alan ve bu esaslara dayanarak, yeni atılımlarla Türk toplumunun ilerlemesini sağlayacak bir ilkedir. Bu ilke aklın ve bilimin rehberliğinde çağın gereklerine uygun olarak sürekli gelişmeyi esas alır.

Hakkında bilgi verilen ilkenin adını yazınız.

Cevap: İnkılapçılık

Çağın gerisinde kalmış olan kurum ve kuruluşların yerine çağdaşlaşmayı sağlayacak değişiklikler yapılmasına ve ilerleme amacı ile yapılanlara denir.

Buna göre laiklik ilkesi doğrultusunda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

Cevaplar: 1) Şapka İnkılabının yapılması

2) Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik

3) Alfabe de değişiklik

4) Hafta sonu tatilinin Pazar gününe alınması

"Medeniyet yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, ekonomik hayatta, ilim ve fen sahasında başarılı olmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur. Hayat ve geçime egemen olan kuralların zaman ile değişme, gelişme ve yenilenmesi zorunludur."

Atatürk'ün bu sözü hangi ilke ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: İnkılapçılık

"Medeniyet yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Sosyal hayatta, ekonomik hayatta, ilim ve fen sahasında başarılı olmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur. Hayat ve geçime egemen olan kuralların zaman ile değişme, gelişme ve yenilenmesi zorunludur."

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözyle Atatürk ilkelerinden hangisine vurgu yapmıştır? Yazınız.

Cevap: İnkılapçılık ilkesine vurgu yapmıştır.

Milliyetçilik ilkesi; siyasi ve kültürel birliğe, ideal birliğine dayanan bir toplum yapısını ortaya çıkarır. Bu durum, toplumda millî kültürün geliştirilmesi için dil, tarih vb. alanlarda çeşitli çalışmalar yapılmasını ve kurumlar oluşturulmasını öngörür.

Atatürk Dönemi'nde millî kültürün geliştirilmesi için oluşturulan kurumlardan ikisini yazınız.

Cevap: Türk Tarih Kurumu

Türk Dil Kurumu

Çağdaşlaşma ve batılılaşma anlayışları Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: İnkılapçılık

"Atatürkçülüğün özü, kültürel değerler ve geleneklerine bağlı ama bir o kadar da her türlü yeniliğe son derece açık bireyler yetiştirmektir." **diyen bir öğrenci, bu fikrini Atatürkçülük ilkelerinden hangilerine dayanarak söylemiş olabilir? Yazınız.**

Cevaplar: 1) Milliyetçilik

2) İnkılapçılık

842 Siyasi Alanda Yenilikler

Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan Türk inkılabı ile millî egemenlik ve millî bağımsızlık birlikte gerçekleştirilmiştir. Bir taraftan işgal kuvvetlerine karşı mücadele edilirken diğer taraftan da birçok alanda kurumların çağdaş hale getirilmesine çalışılmıştır. Yeni Türk Devleti'nde yapılan inkılapları siyasi, hukuk, eğitim ve kültür, sosyal, ekonomik ve sağlık gibi ana kategorilerde toplamak mümkündür.

Siyasi alanda yapılan yeniliklerden dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Saltanatın kaldırılması

2) Cumhuriyetin ilan edilmesi

3) Ankara'nın başkent olması

4) Hilafetin kaldırılması

Saltanatın kaldırılmasına ortam hazırlayan gelişme nedir? Yazınız.

Cevap: İtilaf Devletleri, Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Lozan Konferansı'na TBMM Hükümeti ile birlikte İstanbul Hükümeti'ni de davet etmişlerdi. Amaçları Türk tarafları arasındaki görüş ayrılıklarından yararlanarak siyasi çıkarlar elde etmektir. TBMM'de Lozan'da ikilik olmasını engellemek ve Türk milletinin tek temsilcisinin TBMM olduğunu göstermek için Saltanatı kaldırmıştır.

Saltanatın kaldırılmasının sebeplerini yazınız.

Cevap: Padişah ve İstanbul hükûmetinin Millî Mücadele'nin aleyhindeki çalışmaları

Saltanatın millî egemenlik anlayışına ters olması

Ülke içindeki iki başlılığa son verilmek istenmesi

Lozan görüşmelerine Osmanlı hükûmetinin de davet edilmesi

Saltanatın kaldırılması Atatürk ilkelerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, İnkılapçılık

Saltanatın kaldırılmasının sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Osmanlı Devleti resmen sona erdi.

2) Millî egemenliğin önündeki en önemli engel kaldırıldı.

3) Ülke yönetimindeki iki başlılık sona erdi.

4) TBMM Türkiye'de tek yasal otorite haline geldi.

Saltanatın kaldırılmasına rağmen halifeliğin devam etmesinin sebepleri nelerdir? Açıklayınız.

Cevap: Bunun temel nedeni, halifeliğin dini bir makam olması ve bir anda kaldırılması durumunda çok tepki gösterilebileceğidir. Bunun için halifeliğin kaldırılması için gereken uygun ortam beklenmiştir.

Ankara'nın başkent olmasının sebeplerini yazınız.

Cevap: Atatürk'ün tarih kitaplarından şehri cumhuriyet merkezi olarak öğrenmesi

Güvenli ve savunmaya elverişli olması
Anadolu'nun merkezinde yer alması ve ulaşım yolları üzerinde bulunması
TBMM'nin Ankara'da açılması ve Milli Mücadele'nin buradan yönetilmesi

Cumhuriyetin ilan edilmesinin nedenlerinden dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Devletin adı ve rejiminin henüz belirlenmemiş olması
2) TBMM başkanının devlet ve hükûmet başkanı olması nedeniyle devlet başkanlığı sorununun yaşanması
3) Meclis hükûmeti sistemi nedeniyle hükûmetin kurulmasında zorluklar yaşanması ve yürütme işlerinin aksamaması
4) 1923 yılı sonbaharında Fethi (Okyar) Bey Hükûmeti'nin istifası ve yeni hükûmetin kurulamaması nedeniyle hükûmet bunalımlarının ortaya çıkması

Cumhuriyetin ilan edilmesinin sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Yeni Türk Devleti'nin rejimi cumhuriyet olarak belirlendi.
2) Devletin adı Türkiye Cumhuriyeti oldu.
3) Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturularak devlet başkanlığı sorunu çözüme kavuşturuldu.
4) Meclis hükûmeti sisteminden kabine sistemine geçildi.

Cumhuriyetin ilan edilmesi Atatürk ilkelerinden hangileri ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Cumhuriyetçilik, Halkçılık, İnkılapçılık

Halifeliğin kaldırılmasının sebepleri nelerdir? Yazınız.

Cevap: Halifenin devlet işlerine karışması
Halifenin yenilikler önünde engel olması
Eski rejime dönmek isteyenlerin halifeyi kullanması
Halifenin devlet başkanı gibi hareket ederek yabancı ülkelerin elçilerini kabul etmesi

Halifeliğin kaldırılmasının sonuçlarından dört tanesini yazınız.

Cevaplar: 1) Laikliğe geçişin en önemli aşaması gerçekleştirildi.
2) Saltanatın bir uzantısı olarak görülen halifeliğin kaldırılması devlet merkezindeki iki başlılığın ortadan kaldırılmasını sağladı.
3) İnkılapların gerçekleştirilmesi için elverişli bir ortam hazırlandı.
4) Millî egemenlik anlayışı pekiştirildi.

Halifeliğin kaldırılması Atatürk ilkelerinden hangilerinin güçlenmesine katkı sağlamıştır? Yazınız.

Cevaplar: 1) Cumhuriyetçilik
2) Halkçılık
3) Laiklik

Ordunun siyasetle uğraşmasını engellemek amacı ile 3 Mart 1924 tarihinde Erkan-ı Harbiye Vekaletinin kaldırılması ile oluşturulan yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Genel Kurmay Başkanlığı

Türk kadınlarına 1930'da belediye seçimlerine, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma; 1934'te de milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır. Böylece kadınlar siyasi haklar konusunda erkeklerle eşit konuma gelmiştir. Modern dünyada Türkiye de saygın bir konuma yükselmiştir.

Türk kadınlarına tanınan bu haklar hangi Atatürk ilkeleri ile bağlantılıdır?

Cumhuriyetçilik, Halkçılık, İnkılapçılık

3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkâf Vekâleti kaldırılması ile bütün vakıfların millete geçmesini ve ona göre yönetilmesini sağlamak ayrıca din işlerinin siyasetten ayrılması ve halkın dinî ihtiyaçlarının karşılanması amaçları ile kurulan iki yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü

Atatürk Dönemi'nde Türk kadınının yönetime katılması için çeşitli çalışmalar yapıldı. İlk olarak kadınlara 3 Nisan 1930 tarihinde belediye seçimlerine katılma hakkı verildi. Daha sonra 1933'te kadınların muhtarlık seçimlerine katılmaları sağlandı. Son olarak 1934'te anayasada yapılan bir değişiklikle Türk kadınına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanındı.

Bu gelişmelerle Türk kadını hangi alanda haklar elde etmiştir?

Cevap: Siyasi

3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkâf Vekâletinin kaldırılması ile kurulmuştur. Din işlerinden sorumlu olan bu kurumun; vatandaşların dinî ihtiyaçlarını karşılamak, İslam dininin esaslarını iyi bilen personelin yetişmesini sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır.

Açıklamaları verilen yeni kurumun adını yazınız.

Cevap: Diyanet İşleri Başkanlığı

843 Hukuk Alanında Yenilikler

Medeni kanun yapılırken neden İsviçre Medeni Kanunu temel olarak kabul edilmiştir? Yazınız.

Cevap: İsviçre Medeni Kanunu, Avrupa'daki medeni kanunların en yenisi olması, sorunlara pratik çözümler getirmesi, dilinin açık ve anlaşılır olması gibi özelliklerinden dolayı tercih edilmiştir.

17 Şubat 1926'da Türk Medeni Kanunu ile hangi değişiklikler meydana gelmiştir?

Cevap: Tek eşle evlilik kabul edildi ve evliliğe yaş sınırı getirildi.

- Evlilikte resmi nikah zorunlu oldu.
- Mirastan kadın ve erkeğin eşit pay alması sağlandı.
- Mahkemelerde kadın ve erkeğin şahitliği eşit sayıldı.
- Kadınlara istediği mesleğe girme hakkı tanındı.
- Kadınların boşanma hakkı erkeklerle eşit hale getirildi.

17 Şubat 1926'da Türk Medeni Kanunu ile kadınlar hangi alanlarda haklar elde etmiştir?

Cevap: Kadınlar toplumsal ve ekonomik alanlarda haklar elde etmiştir.

Osmanlı Devleti Dönemi'nde medeni kanun olarak kullanılan kanunun adını yazınız.

Cevap: Mecelle

Türk Medeni Kanunu ile:

- Tek eşle evlilik kabul edildi, evliliğe yaş sınırı ve resmi nikâh zorunluluğu getirildi.
- Evlenmede kadının rızasının alınması zorunlu hâle getirildi.
- Mirastan kadın ve erkeğin eşit pay alması sağlandı.
- Mahkemelerde kadın ve erkeğin şahitliği eşit sayıldı.
- Kadınlara istediği mesleğe girme hakkı tanındı.
- Kadınlara boşanma hakkı verilerek erkeklerle eşit hâle getirildi.

Buna göre Türk Medeni Kanunu'nun toplumsal hayata etkileri ile ilgili çıkarımlarınızı yazınız.

Cevap: Toplumsal alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.

Kişilerin hak ve ödevleri, ailenin kuruluşu, miras ilişkilerinin düzenlenmesi gibi konuları belirleyen kanuna ne denir?

Cevap: Medeni Kanun

Medeni Kanun Atatürk ilkelerinden hangileri ile hangi yönüyle ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Kadın - erkek eşitliğini büyük ölçüde sağladığı için halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Dinî nikâhın yerine resmî nikâh getirdiği ve Patrikhane'nin yetkilerini kısıtladığı için laiklik ilkesi ile ilgilidir.

Türk aile yapısını ilgilendirdiği için de milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Yenilik olduğu için de inkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.

844 Eğitim Alanında Yenilikler

Bu kanuna göre Türkiye Cumhuriyeti'ndeki bütün okulların eğitim sisteminin düzenlenmesi ve öğretim programlarının hazırlanması Millî Eğitim Bakanlığı'na bırakıldı. Böylece eğitim öğretim birliği sağlanarak eğitim milli, çağdaş ve laik bir hale getirildi.

Yukarıda açıklaması verilen kanunun adını yazınız.

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

Tevhid-i Tedrisat Kanunu hangi yönleri ile hangi ilke ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Millî kültürün oluşturulmasına katkı sağladığı için milliyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.

Akılcı ve bilimsel bir eğitim anlayışını yerleştirdiği için laiklik ilkesi ile ilişkilidir.

Sosyal devlet anlayışı gereği eğitimde fırsat eşitliğini sağladığı için halkçılık ilkesi ile ilişkilidir.

Çağdaş ve modern eğitimin gelişmesine katkı sağladığı için inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesinin sonuçlarını ve önemini yazınız.

Cevap: Bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı.

Eğitim ve öğretimde birlik sağlandı.

Bu kanundan sonra çağın gerisinde kalan medreseler kapatılacaktır.

Eğitimde birlik ile beraber ülkü ve kültür birliği için de önemli bir adım atıldı.

Sosyal devlet anlayışı gereği tüm çocuklara eğitim zorunlu ve parasız oldu.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk'ün önderliğiyle çıkarılan kanunların amaçlarından biri de toplumdaki ikilikleri ortadan kaldırmaktı.

Buna göre eğitimde ikilikleri gidermek amacı ile çıkarılan kanunun adını yazınız.

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

“Dünya uygarlık ailesinde saygın yer sahibi olmaya layık Türk milleti, evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka iki cins kuruma bölmeye katlanabilir miydi? Eğitim ve öğretimde birlik olmadıkça aynı fikirde, aynı düşünüş biçiminde bireylerden oluşmuş bir millet yapmaya imkân aramak boş şeylerle uğraşmak olmaz mıydı?”

Atatürk'ün bu ifadeleri yaptığı inkılaplardan hangisinin gerekçesidir?

Cevap: Tevhidi Tedrisat Kanunu

Harf İnkılabının sebepleri nelerdir?

Cevap: Arapçanın Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması

Türkçenin okunup yazılmasının kolaylaştırılmak istenmesi

Eğitim-öğretimin yaygınlaştırılmak ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmak istenmesi

Millî kültürün ve Türkçenin korunmak istenmesi

“Efendiler! Millî eğitimin ne demek olduğunu bilmekte artık şüphe olmamalıdır. Bir de millî eğitim gerçekleştikten sonra dilini, metodunu, araçlarını da millî yapmak zorunluluğu tartışılmazdır.”

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda yapılan yeniliğin adını yazınız.

Cevap: Harf İnkılabı

Harf İnkılabını tamamlayan bir kurumdur. Okuma yazma bilmeyen okul çağı dışındaki yetişkinlere (16-45)

yeni harfleri öğretmek için kurulmuştur.

Bu kurumun adını yazınız.

Cevap: Millet Mektepleri

“Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve kapsamlı uygarlıklara da sahip olmuştur. Bunu anlamak, incelemek, Türklüğe ve dünyaya bildirmek bizler için bir borçtur.”

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi yeniliği yapmıştır?

Cevap: Türk Tarih Kurumunu kurmuştur.

“Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır.”

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi yeniliği yapmıştır?

Cevap: Türk Dil Kurumunu kurmuştur.

Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumunu kurulması Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilişkilidir?

Cevap: Milliyetçilik

Atatürk, bir akşam Muhsin Ertuğrul'un sergileyeceği tiyatro gösterisini izlemeye gideceğini söyler. Oyunun başlama saati gelmesine rağmen Atatürk, geciktiğinden dolayı gösteriye yetişememiştir. Herkesin düşündüğü tek şey şudur:
"Ne olacak şimdi?"

...

Atatürk gelmeden gösteri başlar. Gösteriye gecikmeli olarak gelen Atatürk, gösteri sonunda Muhsin Ertuğrul'a şunları söyler: "Sizi kutlarım. İşinizle ilgili ciddiyetiniz, ülkenin gelişimini ciddiye aldığınızı da gösterir. Biz geç geldik. Oysa böyle bir kurum perdesini zamanında açmak zorundadır. Görevinizi yaptığınız için özellikle kutlarım sizi."

Bu anekdot Atatürk'ün neye önem verdiğini göstermektedir?

Cevap: Sanata ve sanatçıya

Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun (3 Mart 1924) çıkarılma nedenlerini yazınız.

Cevap: Eğitimdeki ikiliği Sonlandırmak: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, eğitimdeki ikiliği (medrese ve mektep ayrımını) sonlandırmayı amaçlamıştır. Bu sayede eğitim sisteminde birlik ve bütünlük sağlanmıştır. Okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlamak: Kanun, ülkedeki okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmasını sağlamıştır. Yabancı okulların zararlı faaliyetleri önlenmiştir. Eğitimi Kolay Denetlemek: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, eğitim ve öğretimi kolay bir şekilde denetlemeyi sağlamıştır. Bu sayede eğitim sisteminin standartları belirlenmiş ve denetlenebilir hale gelmiştir.

Atatürk "Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Hâlbuki bizim milletimiz, medeni ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır." **ifadeleriyle öncelikle neyin önemine vurgu yapmıştır?**

Cevap: Sanatın

845 Toplumsal Alanda Yenilikler

Toplumla ilgili, topluma ilişkin alanda yapılan inkılaplardır. Sosyal alanda yapılan inkılaplar da denilmektedir.

Buna göre toplumsal alanda yapılan yeniliklere dört tane örnek yazınız.

- Cevaplar: 1) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması
2) Soyadı Kanunu
3) Kadınlara haklar verilmesi
4) Takvim saat ve ölçülerde değişiklik

Kılık kıyafette yapılan yenilikler hangi ilkeler ile ilişkilidir?

Cevap: Toplumda ayrımı önlediği için halkçılık, Dini kıyafetler ile gezilmemesi toplumsal açıdan laiklik, Çağdaş bir görünüm kazanıldığı için inkılapçılık ilkesi ile ilişkilidir.

- İçteki modernleşmeyi dışa yansıtmak
- Toplumda kıyafet birliğini sağlamak

-Çağdaş bir toplum oluşturmak

Amaçları ile yapılan yeniliğin adını yazınız.

Cevap: Kılık Kıyafet Kanunu (Şapka Kanunu)

Kılık kıyafet kanunu ile toplumda yaşanan ayrımların önüne geçilmek istenmiştir.

Buna göre kılık kıyafet kanunu hangi ilke ile ilgilidir?

Cevap: Halkçılık

Toplumsal alanda yapılan yeniliklerde toplumda ayrıcalık ifade eden unsurların kaldırılmasının düşünülmesiyle toplumsal birliğin sağlanması hedeflenmekteydi. Ayrıca, Batı ile ticari ilişkilerde ortaya çıkan uyumsuzlukların ortadan kaldırılması amaçlanmaktaydı.

Bu açıklama doğrultusunda yapılan yeniliklere iki tane örnek yazınız.

Cevap: Soyadı Kanunu'nun çıkarılması ve Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik yapılması

Halkın dini duygularının sömürülmesi ve kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amacı ile toplumsal alanda yapılan yeniliğin adını yazınız.

Cevap: Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

"Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, meczuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır..."

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda toplumsal alanda yapılan yenilik nedir?

Cevap: Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

Halkın dinî duygularının kötüye kullanılmasını önlemek için Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Hakkındaki Kanun çıkarılarak tekke ve zaviyeler kapatıldı (1925). Aynı kanunla şeyh, derviş, mürit, dede ve seyit gibi unvanların kullanılması ve bu unvanların sembolü hâline gelmiş elbiselerin giyilmesi de yasaklandı. Böylece ayrıcalıkların kaldırıldığı eşit bir toplum oluşturulmaya çalışıldı.

Ayrıcalıkların kaldırılarak eşit bir toplum oluşturulmak istenmesi Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Halkçılık

Toplum içindeki farklı uygulamaları ortadan kaldırmak ve Batılı devletler ile ticari ilişkileri kolaylaştırmak için yapılan yeniliği yazınız.

Cevap: Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik

Soyadı kanununun çıkarılmasının sebebi nedir?

Cevap: Osmanlı'da ve Soyadı Kanunu'ndan önce Türkiye'de insanları birbirinden ayırt etmek için lakaplar, şöhretler, aile isimleri, şahsın fiziki durumu ve doğduğu yer gibi bilgiler kullanılırdı. Fakat bu durum kişilerin birbirleriyle devletle ilişkilerinde karışıklıklara ve sorunlara yol açmaktaydı. Toplumsal yaşamda, tapu ve miras işlerinde, okul ve askerlik kayıtları gibi daha birçok konuda ortaya çıkabilecek karışıklıkları önlemek amacıyla her aileye bir soyadı verilmesi kararlaştırılmıştır.

21 Haziran 1934'te TBMM'de kabul edilen Soyadı Kanunu'na göre soyad alınırken uyulması gereken kurallar nelerdir?

Cevap: Her Türk öz adından başka bir soyadı taşıyacaktı.

Söyleyişte, yazılıştta ve imzada ad önde, soyadı sonda kullanılacaktır.

Soyadları Türkçe olacaktır.

Rütbe, memuriyet, yabancı ırk ve millet adlarıyla, ahlaka aykırı ve gülünç olan sözcükler soyadı olarak alınmayacaktır.

“Bir sosyal toplumun bir organı faaliyette bulunurken diğeri bir organı işlemezse bu sosyal toplum felçlidir.”

Atatürk’ün bu sözü hangi yenilik ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Medeni Kanun ve Kadınlara siyasi haklar verilmesi

Takvim, saat, ölçüler, rakamlar, hafta sonu tatili gibi değişiklikler çağdaş toplumlara uyum sağlamak için yapıldığından hangi ilke ile ilişkilidir?

Cevap: İnkılapçılık

- 1 Ocak 1926’dan itibaren miladi takvim kullanılmaya başlandı.
- 20 Mayıs 1928’de uluslararası rakamlar kabul edildi.
- 26 Mart 1931’de ağırlık ölçü birimi olarak kilogram, uzunluk ölçü birimi olarak metre kabul edildi.

Ülkemizde yapılan bu yeniliklerin ortak amacı nedir?

Cevap: Uluslararası ilişkileri kolaylaştırmak

21 Haziran 1934 tarihinde kabul edilen Soyadı Kanunu ile her vatandaşın adından başka bir soyadı taşıması zorunlu kılındı. Soyadları Türkçe olacak ve ahlaka aykırı olmayacak; rütbe, makam, ırk, millet belirten tanımlar içermeyecekti.

Bu bilgiye göre soyadı belirlenirken Atatürk’ün hangi ilkelerine uygun hareket edilmiştir?

Cevap: Milliyetçilik, halkçılık, inkılapçılık

Türkiye, uluslararası ölçü ve tartı birimlerinin kabulüyle neleri amaçlamıştır? Yazınız.

Cevap: Hem yurt içinde ölçü ve tartı birimlerinde birlikteliği sağlamayı hem de Avrupa ile ticari ilişkileri kolaylaştırmayı amaçlamıştır.

Yıl 1925’tir. Askerlik çağı gelmiş olan gençlerin askere alma işlemleri yapılacaktır. Askerlik şubesine gelen gençler, işlemleri yapılmak üzere sırayla çağrılmaya başlanır. “Ahmet oğlu Ali!” diye bir çağrı yapılırken iki genç birden görevlinin karşısına çıkarlar.

Görevli kişi;– *Evladım, ben bir kişi çağırdım. Niçin iki kişi birden geldiniz?*

Gençlerden biri; – *Efendim, çağırdığınız kişi benim, der. Öbür genç de; – Efendim, ben de Ahmet oğlu Ali’yim, diyerek cevap verir.*

Paragrafta anlatılan durum hangi yeniliğin gerekçesidir?

Cevap: Soyadı Kanunun çıkarılmasının gerekçesidir.

846 Ekonomik Alanda Yenilikler

17 Şubat 1923'te yapılan Türkiye İktisat Kongresi toplanma amacı nedir?

Cevap: Devletin içinde bulunduğu ekonomik koşulları belirlemek, ekonomik kalkınma için ortak amaçları tespit etmek ve bu amaçları gerçekleştirecek yöntemleri araştırmak amacıyla toplanmıştır.

17 Şubat 1923'te yeni Türk devletinin ekonomi politikasını belirlemek ve ekonomik bağımsızlık yolunda gerekli

çalışmaları yapmak amacıyla çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi temsilcilerinin katılımı ile yapılan toplantıdır.

17 gün süren

toplantı sonunda ekonomik bağımsızlığı amaçlayan Misak-ı İktisadi (Ekonomi Andı) kararları kabul edilmiştir.

Hakkında bilgi verilen bu toplantının adı nedir?

Cevap: İzmir İktisat Kongresi

"Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmazlarsa meydana gelen zaferler devamlı olamaz, az zamanda söner."

Atatürk bu sözü doğrultusunda hangi toplantıyı yapmıştır?

Cevap: İzmir İktisat Kongresi

17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde "Özel sektörün yapamadığı işler, devlet tarafından yapılmalıdır." kararı alınmıştır.

Alınan bu kararla Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilişkilidir?

Cevap: Devletçilik

Türk kara sularında yük ve yolcu taşıma ile işletme hakkını Türk denizcilerine veren kanunun adını yazınız.

Cevap: Kabotaj Kanunu

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde kapitülasyon antlaşmalarının etkisiyle deniz taşımacılığı ve ticareti yabancıların eline geçmişti. 1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında yolcu ve yük taşıma hakkı Türk vatandaşlarına ve Türk bayrağı taşıyan gemilere verildi.

Buna göre Kabotaj Kanunu Atatürk'ünhangi ilkesi ile ilgilidir?

Cevap: Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

1929'da başlayan Dünya Ekonomik Krizi Türkiye ekonomisini büyük ölçüde etkiledi. Krizin etkisiyle yatırımlar iyice azaldı. Bu durum üzerine devlet bir taraftan özel sektörü desteklemeye devam ederken diğer yandan da temel tüketim malzemelerine ve ağır sanayiye yönelik yatırımları kendisi yapmaya başladı.

Buna göre 1929 Dünya Ekonomik Krizi hangi ilkeyi zorunlu hale getirmiştir?

Cevap: Devletçilik

Cumhuriyetin ilk yıllarında çiftçiler için büyük bir adım atılarak sosyal devlet anlayışı gereği aşar vergisi kaldırıldı. Bu yenilikteki amaç halkın mutluluğu ve huzuru olduğu için Atatürk'ün hangi ilkesi ile ilgilidir.

Cevap: Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Aşağıda cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bazı çalışmalar verilmiştir:

- Çiftçinin eğitimi için ziraat okullarının açılması
- Makineli tarıma geçilmesi ve tarım makinelerinin ülkemizde üretilmesi
- Çiftçiden alınan aşar vergisinin kaldırılması
- Ziraat Bankasına ait sermayenin tarım dışı alanlarda kullanılmaması
- Hayvan hastalıklarına karşı önlem alınması

Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bu çalışmalarla neler amaçlanmıştır? Yazınız.

Cevaplar: Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçinin üzerindeki ekonomik yükün azaltılması ve Türk çiftçisinin bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Türkiye İktisat Kongresi'nde millî ekonomi anlayışı doğrultusunda önemli kararlar alındı. Bu kararlardan bazıları şunlardır:

- Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dalları kurulmalıdır.
- Türk vatandaşları yerli malı kullanımına teşvik edilmelidir.

Türkiye İktisat Kongresi'nde bu kararların alınmasının amaçlarını yazınız.

Cevap: Dışa bağımlılık önlenmek istenmiştir.

İzmir İktisat Kongresi'nde alınan "Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dalları kurulmalıdır." Kararı ile ne amaçlanmaktadır? Yazınız.

Cevap: Dışa bağımlılık ortadan kaldırılmak istenmiştir.

"En güzel coğrafi vaziyette ve üç tarafı denizle çevrili olan Türkiye endüstrisi, ticareti ve sporu ile en ileri denizci millet yetiştirmek kabiliyetindedir. Bu kabiliyetten istifadeyi bilmeliyiz; denizciliği, Türk'ün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu az zamanda başarmalıyız."

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda yapılan yenilik nedir?

Cevap: Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan "Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınılmalıdır." Maddesi Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

847 Sağlık Alanında Yenilikler

Milletimizi tam güvenlik içinde yaşatmak ülkemiz olduğu gibi, onun sağlığına özen göstermek ve mevcut imkanlarımız oranında toplumsal dertlerine çare bulucu olmak da hükümetimizin görevlerindendir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözüne göre sağlık alanında hizmetler yapmak Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Cumhuriyetin ilanından sonra sağlık alanında yapılan çalışmalar nelerdir?

Cevap: İllerde sağlık müdürlükleri, ilçelerde hükûmet tabiplikleri kurularak sağlık hizmetlerinin tüm yurda yayılması sağlanmıştır. Büyük şehirlerde numune hastaneleri açılmıştır. Sağlık hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi için hekim sayısı artırılmıştır. Nitelikli hekim yetiştirmek için tıp fakülteleri açılmıştır. Hekim dışındaki yardımcı sağlık personelinin yetiştirilmesi için sağlık meslek liseleri kurulmuştur.

Vatandaşların sağlık imkanlarından ücretsiz olarak yararlanması, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hangi özelliği ile ilgilidir? Açıklayınız.

Cevap: Sosyal devlet anlayışını göstermektedir. Bu durum ise halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

1928 yılında Refik Saydam tarafından aşı ve serum üretiminde ülkemizin ihtiyacını karşılamak, halk sağlığını korumak ve geliştirmek amaçları ile kurulan kuruluşun adını yazınız.

Cevap: Hıfzıssıhha Müessesesi

Cumhuriyetin ilk yıllarında,

- 1924 yılında İstanbul'da sanatoryum açılmıştır.
- 1925 yılında İzmir'de ilk dispanser açılmıştır.
- 1928 yılında Refik Saydam tarafından Hıfzıssıhha Müessesesi kurulmuştur.

Buna göre cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen bu çalışmaların ortak amacı nedir?

Cevap: Toplumun sağlıklı bir şekilde yaşamını sürdürmesini sağlamak

"Sağlık ve sosyal yardım konularında izlediğimiz amaç şudur: Milletimizin sağlığının korunması ve kuvvetlendirilmesi, ölümün azaltılması, nüfusun artırılması, bulaşıcı ve salgın hastalıkların etkisiz hâle getirilmesi, bu yolla millet bireylerinin dinç ve çalışmaya yetenekli bir hâlde sağlıklı vücutlar olarak yetiştirilmesi..."

ATATÜRK

Atatürk'ün bu sözleri doğrultusunda açılan kurumlara örnek yazınız.

Cevap: 1924 yılında İstanbul'da Sanatoryum açıldı.

1925 yılında İzmir'de veremle mücadele amacıyla ilk dispanser açıldı.

1927 yılında İstanbul'da Veremle Mücadele Cemiyeti kuruldu.

Osmanlı döneminde savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek için

1868 yılında "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulmuştur. 1923'te "Türkiye Hilali Ahmer Cemiyeti" adını almıştır.

Hakkında bilgi verilen bu kuruluşun günümüzdeki adını yazınız.

Türk Kızılay

848 İlelebet Cumhuriyet

Atatürk'ün hayatı boyunca yazdığı eserlerden en kapsamlısıdır. Atatürk'ün Cumhuriyet Halk Fırkasının 1927 yılındaki II. Kurultayı'nda 36 saat boyunca yaptığı konuşmanın kaleme alınmış halidir.

Samsun'a çıkış tarihi olan 19 Mayıs 1919'dan 1927'ye kadar gerçekleşen olayları anlatan bir kaynaktır.

Atatürk'ün bu eserin adı nedir?

Cevap: Nutuk

Nutuk'un birçok dile çevrilmesi hangi özelliği ile ilgilidir?

Cevap: Evrensel bir kaynak olması ile ilgilidir.

Atatürk'ün 29 Ekim 1933 tarihinde Ankara Hipodromunda cumhuriyetin ilanının 10. yılı kutlamalarında yaptığı konuşmasına ne denir.

Cevap: 10. Yıl Nutku

Cumhuriyetin Türk toplumuna sağladığı katkılar nelerdir?

Cevap: Cumhuriyet ile egemenliğin millete verilmesi, toplumun her alanda gelişmesini sağlamıştır. Herkesin yönetime katılma hakkı elde etmesiyle devlet millet bütünleşmesi sağlanmıştır. Cumhuriyetle birlikte millet kanun önünde eşit olmuş ve devlet yönetimine katılmıştır. Cumhuriyet ile kadın ve erkek eşitliği sağlanmış, siyasi ve sosyal alanda ayrıcalıklar kaldırılmıştır.

849 ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

"Büyük devletler kuran ecdadımız, büyük ve kapsamlı uygarlıklara da sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur."

Atatürk'ün bu sözü Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Milli tarih bilinci ile ilgilidir.

Mustafa Kemal Millî Mücadele'yi başlatırken söylediği "Hürriyet ve istiklal benim karakterimdir." sözü

Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Özgürlük ve bağımsızlık ile ilgilidir.

TBMM'nin açılması, Cumhuriyetin ilan edilmesi, kadınlara siyasi haklar verilmesi Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Milli Egemenlik

Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" sözü Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Barışçılık

Atatürk'ün "Toplu bir milleti istila etmek, daima dağınık bir milleti istila etmek gibi kolay değildir." sözü Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Milli birlik ve beraberlik

Kültür, bir milletin tarih boyunca edindiği birikimlerin tümüdür. Millî ve manevi değerler, kültürün temelini oluşturur. Atatürk, millî kültürümüzü devletimizin temeli olarak görmüş, millî kültürün geliştirilmesi için çalışmalar yapmıştır.

Atatürk ilke ve inkılaplarının dayandığı esaslardan biri olan millî kültürün geliştirilmesi amacıyla yapılan yeniliklere örnek veriniz.

Cevap Türk Dil ve tarih kurumunun kurulması

851 Çok Partili Hayata Geçiş Denemeleri

Atatürk neden çok partili hayata geçmeyi istemektedir?

Cevap: Mecliste muhalefeti oluşturarak hükûmetin denetlenmesini sağlamak

Millî egemenliği, cumhuriyet rejimini ve demokrasiyi güçlendirmek

Farklı fikir ve görüşlerin mecliste temsil edilmesini sağlamak

Mustafa Kemal, çok yakın arkadaşı olan Fethi Bey'e "Meclis'te bir muhalefet yok ki ben memleketin durumunu

anlayayım. Sen bu görevi yapacaksın." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk'ün isteği doğrultusunda Fethi Bey ne yapmıştır? Yazınız.

Cevap: Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurmuştur.

Mustafa Kemal bir konuşmasında Fethi Bey'e

"Ben bunun çaresini buldum. Memlekette muhalif bir fırka kurmak lazımdır. Böyle bir fırka vücuda gelirse mecliste münakaşa da serbest olur. Mesela siz böyle bir fırkanın başına geçerseniz bildiklerinizi mecliste serbestçe

söylersiniz. Bu suretle uygulamada görülen birçok hatanın da önünü almak mümkün olur." sözünü söylemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in çok partili hayata geçmek istemesinin sebebi nedir? Yazınız.

Cevap: Mecliste farklı fikirlerin ve görüşlerin temsil edilmesini sağlamak ve iktidarın denetlenmesini sağlamak

Atatürk Dönemi'nde kurulan siyasi partilerin isimlerini yazınız.

Cevap: Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası

"Hâkimiyeti milliye esasına dayanan ve bilhassa cumhuriyet idaresine malik bulunan memleketlerde siyasi partilerin mevcudiyeti tabiidir. Türkiye Cumhuriyeti'nde de birbirini denetleyen partilerin olacağına şüphe yoktur."

Atatürk'ün bu sözü ile ilgili kurulan ilk partinin adını yazınız.

Cevap: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

"Bu partinin kurucuları siyasi alanda yapılan inkılaplar için zamanın henüz erken olduğunu söylüyorlardı.

Ayrıca

muhalefet partileri olmadan tek partili sistemde demokrasinin kurulup gelişemeyeceği görüşünü savunuyorlardı. Bu nedenle de Cumhuriyet Halk Fırkasından ayrılarak yeni bir parti kurdular. Kurulan bu parti Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ilk muhalefet partisi olmuştur."

Hakkında bilgi verilen bu partinin adını yazınız.

Cevap: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası niçin kapatılmıştır?

Cevap: Zamanla partiye eski rejim yanlıları sızmaya başladı. Doğuda çıkan Şeyh Said İsyanı ile bağlantısı olduğu gerekçesiyle 1925 yılında kapatıldı.

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması hangi kanun ile olmuştur?

Cevap: Takriri Sükun Kanunu

Cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi olan bu parti bazı üyelerinin Şeyh Said İsyanı'yla ilgisi olduğu gerekçesi ile 1925 yılında kapatılmıştır.

Bu partinin adını yazınız.

Cevap: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulmasına ortam hazırlayan dış olay nedir?

Cevap: 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı

12 Ağustos 1930 tarihinde Atatürk'ün isteği ile kurulan Türkiye'nin ikinci muhalefet partisnin adı nedir?

Cevap: Serbest Cumhuriyet Fırkası

Yeni Türk devletinin ilk siyasal partisi olan bu parti cumhuriyetin ilanından 1950 yılına kadar iktidarda kalmıştır.

Cevap: Cumhuriyet Halk Fırkası

852 Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi

1926 Yılında Mustafa Kemal'e İzmir Suikasti'ni düzenleyenlerin amaçları nelerdir?

Cevap: İnkılapları benimsemeyen ve durumdan çıkarları zarar gören bazı gruplar bu durumdan Mustafa Kemal'i öldürerek kurtulabileceklerini zannettikleri için suikast düzenlemişlerdir.

Suikast girişiminden sonra halkın, Mustafa Kemal'e bağlılık bildiren gösteriler yapmasını cumhuriyet rejiminin ve inkılapların geleceği açısından açıklayınız

Cevap: Halkın Mustafa Kemal'e desteklerini bildirmesi halkın yapılan yeniliklerden memnun olduğunu ve yenilikleri koruyacağını göstermektedir.

Mustafa Kemal; İzmir’de kendisini ziyaret eden suikasti kınama heyetine hitaben yaptığı konuşmasında duygularını “Ben ölürsem yüce milletimizin beraber yürüdüğümüz yoldan asla ayrılmayacağına eminim; bununla müsterihim! Düşmanlarımız, düşünebildikleri iğrenç çarelere istedikleri kadar girişsinler.

Onların bu hareketleri bizim inkılap ateşimizi söndüremez!” sözleriyle dile getirdi.

Buna göre Mustafa Kemal inkılapların devam etmesinde kime güvenmektedir?

Cevap: Türk Milletine güvenmektedir.

“Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti, ilelebet (sonsuz) kadar payidar (kalıcı) olacaktır.”

Yukarıdaki sözü Mustafa Kemal hangi olaydan sonra söylemiştir?

Cevap: İzmir Suikast Girişimi sonrasında söylemiştir.

853 Cumhuriyete Yönelik Tehditler

Cumhuriyetin ilk yıllarında da Türkiye Cumhuriyeti bazı tehdit ve tehlikelere maruz kalmıştır.

Bu tehditlerden iki tanesinin adını yazınız.

Cevap: Şeyh Sait İsyanı, Kubilay Olayı

Şeyh Sait isyanı’nın bastırılmasında etkili olan kanunun adını yazınız.

Cevap: Takriri Sükun Kanunu

Musul meselesini kendi lehine çözmek isteyen İngiltere ülkemizde hangi olayın yaşanmasına etki etmiştir?

Cevap: Şeyh Sait İsyanı

Şeyh Sait İsyanı’nı sonuçları nelerdir?

Cevap: Cumhuriyete ve inkılaplara karşı çıkan ilk büyük ayaklanma engellendi. Şeyh Sait İsyanı ile uğraşırken Musul’u İngilizlere bırakmak durumunda kaldık. Bu isyana karışan bazı kimselerin

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası üyesi

olduğu gerekçesi ile bu parti kapatıldı. Çok partili hayata geçişin ilk denemesi başarısız oldu.

Şeyh Sait İsyanı’nın dış politikadaki sonucu nedir?

Cevap: Musul, Misakımillî’ye aykırı olarak topraklarımız dışında kalmıştır.

Şeyh Sait İsyanı’nın iç politikadaki sonucu nedir?

Cevap: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmış ve çok partili yaşam zarar görmüştür.

Kubilay Olayı’nda halkın ayaklananları kınayan mitingler ve gösteriler düzenlenmesi neyin göstergesidir?

Cevap: Halkın cumhuriyet ile inkılapları sürdürmede ve onlara sahip çıkmadaki kararlılığını göstermektedir.

861 Dış Politika Esasları

Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerinden dört tanesini yazınız.

Cevap: Tam Bağımsızlık, Gerçekçilik, Mütekabiliyet (Karşılıklılık), Barışçılık

"Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekar insanlardan değiliz."

Atatürk'ün bu sözü dış politika ilkelerinden hangisi ile ilişkilidir? Yazınız.

Cevap: Gerçekçilik ve Akılcılık

Bir devletin diğer devletin vatandaşlarına, mahkeme kararlarına veya herhangi bir davranış biçimine gösterdiği tutumuna karşılık, diğer devletin de aynı biçimde davranmasıdır.

Verilen bu açıklama dış politika unsurlarından hangisinin tanımıdır?

Cevap: Mütekabiliyet

Atatürk milletlerarası ilişkilerde karşılıklılık ve eşitlik ilkelerine önem vermiş ve millî menfaatleri ön planda tutmuştur.

Uluslararası denklik veya mütekabiliyet denilen bu politikaya bir örnek yazınız.

Cevap: Misaki Milli kararlarında "Azınlıklara komşu ülkelerde Müslümanlara tanınan haklar kadar haklar tanınacaktır." Maddesinin yer alması

Barışçı olmak, Atatürk'ün bütün ömrü boyunca savunduğu önemli bir dış politika ilkesiydi. Atatürkçü düşüncenin vazgeçilmez bir unsuru olan barış ilkesi, bağımsız bir devlet olarak ülke içinde mutlu bir yaşam sürmeyi amaçladığı gibi diğer milletlerin de birbirleriyle iyi ilişkiler içinde yaşamalarını öngörür.

Atatürk'ün barışçı politikasına örnek olarak gösterilen bir sözünü yazınız.

Cevap: Yurtta sulh, Cihanda sulh.

"Harp zaruri ve hayati olmalı... Öldüreceğiz diyene karşı ölmeyeceğiz diye harbe girebiliriz. Lakin hayat-ı millet (milletin hayatı) tehlikeye maruz kalmayınca (uğramayınca) harb bir cinayettir..."

Atatürk'ün bu sözü dış politika ilkelerinde hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Barışçılık

Bir ülkenin siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle hareket edebilmesi dış politika ilkelerinden hangisi ile ilişkilidir?

Cevap: Tam bağımsızlık

Türkiye kendisine dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmiş ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemiştir.

Türkiye'nin bu tutumu dış politika ilkelerinden hangisi ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Mütekabiliyet

Misaki Milli Kararlarında "Komşu ülkelerde Müslümanlara ne kadar haklar tanınıyorsa ülkemizdeki

gayrimüslimlere de o kadar hak tanınacak." maddesi yer almaktadır.

Misaki Milli Kararlarındaki bu madde Atatürk Dönemi dış politika esaslarımızdan hangisi ile ilgilidir? Yazınız.

Cevap: Mütekabiliyet

"Siyasi, mali, iktisadi, adli, askerî, kültürel ve benzeri... Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan mahrumiyet, millet ve memleketin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından mahrumiyeti demektir."

Atatürk'ün bu sözü dış politika ilkelerinde hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Tam bağımsızlık

"Türkiye Cumhuriyeti'nin en esaslı prensiplerinden biri olan yurtta barış, dünyada barış gayesi; insaniyetin ve medeniyetin refah ve ilerlemesinde en esaslı etken olsa gerektir."

Atatürk'ün bu sözü dış politika ilkelerinde hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Barışçılık

"Şüphesiz, hukukumuz, şeref ve değerimize saygı gösterildikçe karşılıklı saygıda asla kusur etmeyeceğiz."

Atatürk'ün bu sözü dış politika ilkelerinde hangisi ile ilgilidir?

Cevap: Mütekabiliyet

862 Dış Politika Olayları

Atatürk Dönemi'nde Türkiye dış politika konuları nelerden oluşmuştur?

Cevap: Türkiye Lozan Antlaşması ile ilgili sorunların çözümüne odaklanmış, daha sonra da yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı ülke güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapmıştır.

Lozan Barış Antlaşması'nda tam olarak çözüme kavuşturulamayan sorun hangisidir? Yazınız.

Cevap: Musul Meselesi

Musul Sorunu Türkiye ile hangi ülke ile yaşanmıştır?

Cevap: İngiltere

Yabancı okullar meselesi hangi ülke ile aramızda sorun olmuştur?

Cevap: Fransa

Nüfus Mübadelesi Sorunu Türkiye ile hangi ülke arasında sorun olmuştur?

Cevap: Yunanistan

Türkiye Milletler Cemiyetine neden üye olmuştur?

Cevap: Barışçı bir politika izlediğini göstermek ve Almanya ile İtalya'nın saldırgan tutumları karşısında yalnız kalmamak için üye olmuştur.

Türkiye batı sınırlarını güvenlik altına almak için batısındaki devletlerle hangi birliği oluşturmuştur?

Cevap: Balkan Antantı

Balkan Antantına katılan devletleri yazınız.

Cevap: Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan, Romanya

Türkiye doğu sınırlarını güvenlik altına almak için batısındaki devletlerle hangi birliği oluşturmuştur?

Cevap: Sadabat Paktı

Sadabat Paktına katılan devletleri yazınız.

Cevap: Türkiye, İran, Irak ve Afganistan

8 Temmuz 1937’de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Sadabat Paktı imzalandı

Türkiye bu anlaşma ile hangi sınırını güvenlik altına almıştır?

Cevap: Doğu sınırını güvenlik altına almıştır.

Türkiye;

- 1932’de Milletler Cemiyeti’ne üye olmuş,
- 1934’te Balkan Antantı’na katılmış,
- 1937’de Sadabat Paktı’nı imzalamıştır.

Buna göre Türkiye dış politikasının temel ilkelerinden hangisine uygun hareket etmiştir? Yazınız.

Cevap: Barışçılık politikasına uygun hareket etmiştir.

Boğazlar Komisyonu kaldırıldı.

Türkiye’nin Boğazlarda asker bulundurması kabul edildi.

Ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi serbest bırakıldı. Barış zamanında savaş ve uçak gemilerinin geçişi belli kurallara bağlandı.

Türkiye boğazlardaki bu haklarını hangi anlaşma ile elde etmiştir?

Cevap: Montrö Boğazlar Sözleşmesi

863 Hatay Meselesi

Hatay Meselesi Türkiye ile hangi ülke arasında sorun olmuştur?

Cevap: Fransa

Atatürk’ün “Benim şahsi meselemdir” dediği sorun hangisidir? Yazınız.

Cevap: Hatay Sorunu

Atatürk’ün “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde bırakılamaz.” dediği yer neresidir? Yazınız.

Cevap: Hatay

Atatürk, Hatay'ın bağımsızlığı ve Türkiye'ye katılması için büyük çaba sarf etmiştir. O, hayatının son aylarında sağlığını bile hiçe sayarak tüm çabasını bu sorunun çözümüne ayırmıştır.

Bu durum Atatürk'ün hangi özelliğinin göstergesidir?

Cevap: Vatansever, Fedakâr, Kararlı, Mücadeleci olduğunun bir göstergesidir.